

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Královská obořa 233, 170 21 Praha 7, tel.: 02/33377204

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 30 z 22. října 2001

Setkání slavných kosmických veteránů v České republice

Na pozvání Generálního štábu armády ČR navštíví ve dnech 25. až 29. října 2001 naši republiku dva američtí kosmonauti, jejichž předci pocházejí z Čech a Slovenska - Eugene CERNAN a John BLAHA a setkají se tu s prvním československým kosmonautem Vladimírem REMKEM a jeho náhradníkem Oldřichem PELČÁKEM.

Program pobytu v České republice:

Ve čtvrtek 25.10. v 17:00 přiletí do ČR John Blaha, ke kterému se připojí Oldřich Pelčák, v pátek 26.10. v 11:00 pak přiletí Eugene Cernan, ke kterému se připojí Vladimír Remek. V pátek 26.10. budou kosmonauti přijati na Generálním štábu armády ČR a u ministra obrany, odpoledne pak u předsedkyně Akademie věd ČR a v podvečer u primátora hl. m. Prahy. Tentýž den vystoupí dva američtí astronauti v pořadu „21“ na ČT 2. V sobotu 27.10. kosmonauti navštíví Moravu. Dopoledne proběhne setkání s veřejností na Hvězdárně a planetáriu Mikuláše Koperníka v Brně, odpoledne pak přijetí u rektora Vojenské akademie v Brně. Navštíví také Uherský Brod. V neděli 28.10. dopoledne proběhne setkání s veřejností v Planetáriu Praha, odpoledne pak američtí astronauti navštíví rodiště svých předků (E. Cernan Bernartice u Tábora, J. Blaha Herálec u Humpolce). Večer budou všichni kosmonauti přijati prezidentem republiky. Eugene Cernan odlétá z ČR v pondělí 29.10. ráno, John Blaha a Oldřich Pelčák v pondělí ještě navštíví letiště v Pardubicích. V úterý 30.10. John Blaha odlétá z ČR.

Dvě unikátní setkání s veřejností:

V sobotu 27. 10. 2001 na Hvězdárně a planetáriu Mikuláše Koperníka v Brně se od 10:15 uskuteční setkání s novináři a s veřejností. Vstupné 100 Kč.

Program:

10:15 – 10:45 setkání s novináři (veřejnosti již přístupné)
10:45 - 11:50 veřejná beseda spojená s autogramiádou

V neděli 28. 10. 2001 v Planetáriu Praha se uskuteční krátká tisková konference a od 9:00 pak veřejná beseda a autogramiáda. Setkání s kosmonauty pořádá Hvězdárna a planetárium hl. m. Prahy ve spolupráci s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR v součinnosti s Českou astronomickou společností. Protože se předpokládá velký zájem veřejnosti, vystoupení bude možné sledovat nejen živě v astronomickém sále (plné vstupné 100,- Kč), ale prostřednictvím přímého přenosu rovněž v kinosále Planetária (plné vstupné 50,- Kč). Předprodej vstupenek na "Setkání s kosmonauty" od pondělí 22. října. Zakoupit si je lze v pokladně Planetária během otevírací doby. Vstupenky si nelze rezervovat.

Program:

8:30 - 9:00 - setkání s novináři (organizuje Generální štáb AČR)

- 9:00 – 11:40 - slavnostní předání osvědčení o pojmenování planetek objevených na Kleti jmény kosmonautů - předá ředitelka Hvězdárny a planetária v Českých Budějovicích s pobočkou na Kleti Ing. Jana Tichá
- slavnostní předání diplomu čestného člena České astronomické společnosti Eugenu Cernanovi - předá Dr. Jiří Grygar
- vystoupení kosmonautů, odpovědi na otázky a autogramiáda
-

CERNAN, Eugene Andrew „Gene“ kapitán (Capt. USN)

Narodil se 14. 3.1934 v Bellwood (Chicago), Illinois. Jeho prarodiče z otcovy strany – Štefan a Anna Černanovi – pocházeli z Vysoké nad Kysucou (Slovensko), jeho prarodiče z matčiny strany – František a Rozálie Cihlářovi – z Bernartic u Tábora a Nuzic u Bechyně (jižní Čechy). Vystudoval elektrotechniku na Purdue University (BS), poté absolvoval US Navy Postgraduate School (MS leteckého inženýrství) a sloužil jako pilot vojenského námořnictva. Nalétal asi 5000 hodin, z toho 4800 na proudových letounech mnoha typů.

Členem 3. skupiny kosmonautů NASA se stal v říjnu 1963. Na oběžnou dráhu poprvé vzlétl jako pilot Gemini 9A (3.-6.6.1966, 3,01 d) a stal se 3. člověkem, který vystoupil ve skafandru do volného prostoru. V Apollu 10 se zúčastnil letu k Měsíci, při němž pilotoval měsíční modul Snoopy až do výšky 16 km nad povrchem a provedl generální zkoušku na první přistání (18.-26.5.1969, 8 d). Byl velitelem výpravy Apolla 17 a spolu s geologem H. Schmittem uskutečnil 6. přistání na Měsíci, na jehož povrchu strávil 75 h, z toho 22 h při 3 výstupech (7.-19.12.1972, 12,58 d). Z oddílu NASA a z armády odešel v létě 1976, poté působil v soukromém sektoru (nyní člen správní rady Johnson Engineering Corp., Webster, Texas).

Je 26. pozemšťanem a 15. Američanem, který se vydal do vesmíru, v němž strávil 23 d 14 h 16 min 22 s. Patří mezi nejproslulejší kosmické veterány, je jedním ze tří mužů, kteří dostali příležitost vydat se k Měsíci dvakrát. Na povrchu Měsíce stanul jako 11. člověk a byl prozatím posledním pozemšťanem, který Měsíc opustil. Do vlasti svých předků přilétá již potřetí (1974, 1994). Je po něm pojmenována planetka č. 12790, objevená na Kleti.

BLAHA, John Elmer plukovník (Col. USAF)

Narodil se 26.08.1942 v San Antonio (Texas), jeho děd Antonin Blaha pocházel z Čech (Herálec u Humpolce), otec i otcův bratr byli vynikající letci. John vystudoval Purdue University (1966 MS leteckého inženýrství), na USAF Academy získal BS technických věd a pilotní výcvik ukončil r. 1967 na Williams AFB (Arizona). Zúčastnil se války ve Vietnamu, kde uskutečnil 361 bojových letů. R. 1971 absolvoval USAF Aerospace Research Pilot School (mj. pilotoval výzkumný letoun NF-104 do výšky 31,8 km) a poté působil jako zkušební letec a instruktor v USA a Velké Británii (1973-76). Celkem nalétal asi 7000 hodin na 34 různých typech letadel. R. 1976 absolvoval USAF Air Command and Staff College a další čtyři roky pracoval ve vyšších funkcích na velitelství USAF, kde se mj. zabýval analýzou zkoušek F-15 a F-16.

Členem 9. skupiny kosmonautů NASA se stal v lednu 1980 a absolvoval výcvik jako pilot raketoplánu. V letech 1989-1997 podnikl pět výprav do vesmíru na palubě tří raketoplánů: STS-29 (pilot, 13.-18. 3.1989, 4,99 d), STS-33 (pilot, 23.-28.11.1989, 5 d), STS-43 (velitel, 2.-11.8.1991, 8,89 d), STS-58 (velitel, 18.10.-1.11.1993, 14,01 d), STS-79/Mir/STS-81 (palubní inženýr, 16.9.1996-22.1.1997, 128,23 d).

212. kosmonaut světa a 123. kosmonaut USA odešel z NASA a z armády v září 1997 jako jeden z nejzkušenějších kosmonautů. Ve vesmíru strávil celkem 161 d 02 h 48 min (nyní 48. v žebříčku

406 kosmonautů). Do ČR přilétá podruhé (1998). Je po něm pojmenována planetka č. 22442, objevená na Kleti.

REMEK, Vladimír
plukovník Armády ČR

Narodil se 26. 9. 1948 v Českých Budějovicích, matka byla Češka, otec – výborný vojenský pilot – Slovák. Po maturitě v Čáslavi (1966) se rozhodl pro vojenskou dráhu. Absolvoval letecké učiliště v Košicích (1970), stal se poručíkem a působil jako stíhací letec (celkem asi 300 h na proudových letounech). Vystudoval Vojenskou leteckou akademii J. A. Gagarina, kterou ukončil r. 1976. Téhož roku na podzim prošel výběrovým řízením a od prosince 1976 byl zařazen do přípravy 1. skupiny interkosmonautů ve Hvězdném městečku u Moskvy.

Do vesmíru startoval jako kosmonaut-výzkumník v lodi Sojuz 28 pod vedením A. A. Gubarjeva a téměř týden strávil na palubě orbitální stanice Saljut 6, kde mj. realizoval několik českých vědeckých experimentů (2.-10. 3.1978). Po návratu byl vedoucím pracovníkem voj. výzkumného ústavu v Praze-Kbelích. R. 1985 byl povýšen na plukovníka, absolvoval Vojenskou školu GŠ SSSR a krátce opět létal na letounech MIG-21. V letech 1990-95 pracoval ve Voj. muzeu letectví a kosmonautiky, v červnu 1995 odešel z armády a nyní působí v soukromém sektoru jako ředitel zastoupení ČZ Strakonice v Moskvě.

Je 87. pozemšťanem, který se vydal do vesmíru, v němž strávil 7 d 22 h 16 min 30 s a stal se prvním účastníkem mezinárodního kosmického letu (mimo USA a SSSR). Je po něm pojmenována planetka č. 2552, objevená na Kleti.

PELČÁK, Oldřich
plukovník Armády ČR

Narodil se 2.11.1943 ve Zlíně. Při studiu na střední průmyslové škole v Uherském Hradišti létal na větroních v místním aeroklubu a r. 1962 dokončil výcvik na motorových letounech. Po maturitě (1962) se rozhodl pro vojenskou dráhu a byl přijat do Leteckého učiliště v Košicích, které ukončil r. 1965. Poté jako poručík sloužil u stíhacích útvarů, r. 1971 získal kvalifikaci pilota 1. třídy. R. 1972 byl povýšen do hodnosti kapitána a vybrán ke studiu na vojenské letecké akademii J. A. Gagarina, které ukončil r. 1976. Téhož roku na podzim prošel výběrovým řízením kandidátů kosmického letu (spolu s vojenskými piloty V. Remkem, L. Klímou a M. Vondrouškem) a od prosince 1976 absolvoval výcvik ve Středisku přípravy kosmonautů J. A. Gagarina ve Hvězdném městečku. Po návratu do vlasti působil dále ve velitelských funkcích a poté byl zkušebním pilotem Leteckého zkušebního odboru Vzdušných sil AČR v Praze-Kbelích. Nyní je v důchodu. Je po něm pojmenována planetka č. 6149, objevená na Kleti.

Ing. Marcel Grün
ředitel Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy
a předseda Astronautické sekce České astronomické společnosti

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Archiv tiskových prohlášení lze najít na Internetu na adrese <http://www.astro.cz/cas/tisk.htm>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Štefánikova hvězdárna, Petřín 205, 118 46 Praha 1, tel.: 02/57320540, fax: 02/57325390, e-mail: suchan@observatory.cz.
